

bestaar under de foreliggende Forhold, saa er det efter min fulde Overbevisning et meget ullogt Skridt, naar Folkethinget vil indvike paa den saaledes bestaaende Situation ved at gjøre Bedømmelsen af den Løn, der retfærdigen bør fastsættes for Embedsmændenes Virksomhed, afhængig af Forholdet mellem Folkethinget og Ministeriet. Den Virkning, som Regtelsen af en i og for sig retfærdig Ordning af Embedsmændenes Lønningsforhold kan have, kan saare let komme til at strække sig ud over en længere Tid. Det ærede Medlem sagde, thi han sølte maasse, at der her var et Ansvar, som der var Spørgsmaal om at paatage sig, — om det ogsaa meget svagt blev antydet fra hans Side, saa blev det dog antydet, at han i det Mindste var sig et saadant Ansvar bevidst, — han sølte, at Nogle vilde komme til at lide — det ærede Medlem sagde, at han havde viist, at han havde Hjerte for at forbedre de ringere aflagte Bestillingsmænds Kaar, naar der var Dpfordring dertil. Hvad det Sidste angaar, skal jeg gjerne bekræfte det og vilde kun ønske, at jeg kunde have tilspøiet, at han med samme Upartiskhed vilde have set paa samtlige Lønningsforhold, og at hans Interesse i den Henseende ikke havde indskrænket sig til de ringere aflagte Bestillingsmænd. Naar man nemlig betragter Forholdet mellem de ringere aflagte og de noget mindre ringe aflagte Embedsmænd, saaledes som Sagen nu stiller sig, saa tror jeg ikke nogen samvittighedsfuld Mand skal nægte, at de nuværende økonomiske Forhold i samme Grad trykke dem, hvis Løn er over 800 Rb., som dem, hvis Løn er under 800 Rb.; jeg tror ikke, at nogen samvittighedsfuld Mand, der kjender Forholdene, kan nægte, at Trykket i Virkeligheden ikke saaledes afgrænses ved denne vilkaarlige Linie inmellem de ringest og de mindre ringe Aflagte, men at det ligger i den nuværende Situations eiendommelige Karakter, at netop Trykket maa falde lige saa tungt paa dem, hvis Løn gaar højere op, og jeg kan ikke Andet end betragte det som en Ensidighed fra det ærede Medlems Side, naar han ikke udstrækker sin Interesse ogsaa til dem, der naae noget højere op i Lønnings-Scalaen. Det er netop en Følge af den eiendommelige Maade, hvorpaa de nuværende Forhold have udviklet sig, at denne usædvanlige Prisfordyrelse træder Alle ind, og det kan ikke være Andet, end at samtlige ærede Medlemmer maa have sølt dette. Alle de ærede Medlemmer maa, om end i forskjellig Grad efter det Sted og de Livsforhold, hvorunder de leve, have haat Leilighed til at bedømme dette, de maa Alle have en Fornemmelse af, hvor vidt Prisforhøielsen blot gjælder den absolute Føde, eller om den omfatter alle Livsvilkaar, hvorunder saa mange Enkeltheder samle sig; og nu skal Ingen kunne sige, at de saakaldte højere Lønninger i 1870—71 bleve fastsatte saaledes, at der nu kan slaas af paa dem i Forhold

til den Jorddyrelse, der har fundet Sted, uden at der derigennem fremkommer et meget stærkt Tryk. Det er efter min fulde Overbevisning et ikke ubetydeligt Ansvar, som de ærede Medlemmer paatage sig, der nu vilde søge at formaa Thinget til paa ubestemt Tid at afvise en Prøvelse af det Retferdighedskrav, som her er forelagt Repræsentationen. Det er ikke en Enkelt her givet at forudsige, for hvor lang Tid en saadan Afvisning kan gjøre sig gjældende, og heller ikke er det den Enkelte givet at forudsige, hvilke Følger det kan have for Mange af vor Embedsstand. Der høres mange Klager, og det kan vel være, at enkelte ere noget overdrevne, men det er alligevel ikke muligt at negte, at vi med Hensyn til de almindelige Vilkaar for vore Embedsmænd staa paa et betænkelig Punkt; man kan for det Første ikke se bort fra den Kjendsgjerning, at den almindelige Velstands Forøgelse stiller, selv om Embedsmændenes Bilkkaar ikke nedsættes, dog i Virkeligheden forholdsvis Embedsmændenes Bilkkaar lettere, end de vare f. Ex. for 10 til 20 Aar siden. Der er derhos, naar man vil bedømme Embedsmændenes Bilkkaar i det Hele taget, mange forskjellige Momenter, som kunne blive at tage i Betragtning; der er ved Siden af de Lønninger, som bleve fastsatte i 1867—1868 for Hær og Flaade, og i 1870—1871 for de fleste andre Administrationsgrene, et Moment, som over en stor nedtrykkende Indflydelse ved Siden af selve Lønningskasserne, og det er den stærke Reduktion, som har fundet Sted paa visse Omraader. Fra neden af har man indskrænket — man begyndte jo allerede ved Kongerigets Lønningslove; i Ministerierne f. Ex. begyndte man jo med at sløise den laveste Embedsklasse. Man har derhos senere i betydelig Grad formindsket Embedernes Antal, man har — tilslad mig at sige det rent ud — haat beynnderlige Foresstillinger om, hvad der kaldtes høie Sager; man har altsaa ogsaa trykket fra oven af meget stærkt ned. Disse forskjellige Momenter foruden flere andre Forhold, som jeg ikke her vil gaa nærmere ind paa, gjøre, at medens der er nogle Grene af Embedsstanden, hvor det ikke særlig kjendes, er der ikke saa andre, hvor Forholdet meget let kan udvikle sig i en betænkelig Retning. Det er en Statsinteresse, som er uafhængig af dette Ministeriums Varighed, noget kortere eller noget længere, hvorledes den gode Mand, i Embedsstanden, hvoraf saa meget afhænger, fremdeles maatte kunne bevares. Ved en Regtelse af ethvert Hensyn, af et saa billigt Hensyn som det, der er taget i nærværende Lovforslag til den hele økonomiske Stilling, kan man, for saa vidt det ikke paa enkelte Punkter maasse allerede maatte være begyndt, fremfalde en Nedgang i den hele moraliske Karakter, som vi ikke kunne Andet end ønske paa enhver Maade at maatte opretholde i vor hele Embedsstand. Jeg behøver ikke at udmale dette, vi have Alle paa anden Haand nogen historisk